

ADAM COLUMN MK3

Voortreffelijke kwaliteit

Adam produceert professionele monitoren die in veel toonaangevende studio's, masteringsuites en production facilities te vinden zijn. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe S3X-H, die momenteel kan rekenen op een enthousiast onthaal bij de profs. Adam past de professionele kennis ook toe in een reeks weergevers voor de consumentenmarkt. In de studio staat de Adam Column Mk3. Hoe goed is een hifiluidspreker die afkomstig is uit de pro-world?

tested

music
emotion

69

▶▶NEXT

Wat mag een consument, anno 2009, verwachten van een goed audiosysteem? Er is natuurlijk een heel lijstje met wensen, maar een audiosysteem dient in ieder geval een volkomen vrije stage te presenteren die als een soort 'akoestische bol' in de kamer hangt. Stereosystemen waar het tijd- en fasegedrag in orde zijn, kunnen dan zelfs geluid opzij en achter de luisterpositie projecteren. Voor de rest is een zekere mate van realistische weergave wenselijk. In de luisterruimte staan diverse muziekinstrumenten. Een klap op een snaredrum of het geluid van een musette, saxofoon, klassieke gitaar, dwarsfluit of hammondorgel moeten eigenlijk vrijwel identiek door een systeem worden gereproduceerd. Het gaat dan niet alleen om klank, maar ook om snelheid, dynamiek en detaillering.

Studiomonitoren

Adam is van oorsprong een fabrikant van studiomonitoren. Het uiterlijk van veel monitoren zal consumenten weerhouden tot een plaatsing in de huiskamer, maar eigenlijk ben je luistertechnisch vaak beter af met de aankoop van een studiomonitor. Zo'n S3X-H zet veel high-end luidsprekers gewoon voor schut. Monitors zijn doorgaans neutraler, vertonen geen compressieverschijnselen, zijn ontstaan vanuit technische kennis en veel minder vanuit het trial & error 'ontwerpen', zoals gebruikelijk in delen van de consumenten luidsprekermarkt en zijn bovenal dynamisch zeer potent. Al in de jaren zestig en zeventig kochten Japanse high-end liefhebbers de professionele JBL-monitoren, die feitelijk bedoeld waren voor de studio. De afgelopen tien jaar zijn studiomonitoren

compactter geworden, zien er beter uit (hoewel zwart nog de dominante kleur is) en komen vaak met ingebouwde klasse-D versterkers. Een beetje profmonitor van Adam heeft per kant 500 Watt analoog schakelend elektrisch vermogen. Een Adam S4VA zal het veel extreem dure 'audiofiële' luidsprekers dan ook behoorlijk moeilijk maken.

Het is opmerkelijk dat Adam enkele jaren geleden de stap naar de consumentenmarkt heeft gemaakt. Dat hebben ze meteen groots aangepakt, want in het productaanbod zijn zowel compacte multimediateweeters te vinden als het enorme Olympus Sound System. U zult ongetwijfeld de grote Olympus en de Tensor systemen in München hebben beluisterd. Het voordeel van (veel) professionele fabrikanten die opeens de huiskamer binnendringen, is dat de home-producten veel technologie gebruiken uit de professionele lijnen. Dat consumentenproduct komt dan wel in een huiskamervriendelijker verpakking, hoewel de echte geluidsliefhebber geen probleem zal hebben met een gevlogen line-array tussen de schemerlampen. Aan het einde van de dag gaat het er uiteindelijk alleen maar om hoe het klinkt. Het benaderen van de werkelijkheid is het enige en ultieme doel van de audiofiel.

Column Mk3

In de luisterruimte staat de Adam Column Mk3 in stijlvolle zwarte pianolak. Het is een slanke vloerstaande monitor van 1.20 meter hoogte. Gewoon een grotere luidspreker, die vanwege het smalle frontpaneel niet als zodanig opvalt. Maar, grote luidsprekers hebben gewoon meer knuffeloppervlak. De

Column heeft zowel de nieuwe X-ART tweeter als de nieuwe X-ART midrange. De beide woofers hebben een HexaCone oppervlak. Een ART-driver bestaat uit een gevouwen membraan (een ribbon) en is feitelijk een verdere ontwikkeling van de bekende Air Motion Transformer (Oskar Heil). De werking van de ART lijkt op de balg van een accordeon. Afhankelijk van het audiosignaal zetten de 'vouwen uit', of komen ze dicht bij elkaar. De lucht wordt daardoor verplaatst. Het voordeel van dit principe is dat de koppeling tussen de driver en de lucht veel beter is. X-ART is een verbetering van het bestaande principe. Het rendement van de driver neemt toe (pakweg 4 dB), de maximale geluidsdruk en ook het frequentiebereik (tot 50 kHz). De HexaCones van de woofers bestaan uit een honingraatstructuur tussen twee lagen Kevlar. Het ontstaan van resonanties en opbreekverschijnselen neemt daardoor sterk af. Deze technieken samen maken dat de Column tussen de -3 dB punten scoort met 33 Hz tot 50 kHz bij een rendement van >90 dB. Van de Column is ook een actieve versie beschikbaar. Er zijn dan drie PWM-versterkers aan boord (de Column is een driewegsysteem met overnamefrequenties op 150, 800 en 2800 Hz). Het -3 dB-punt van de actieve versie ligt op 30 Hz.

Luisteren

Een verantwoord ontworpen studiomonitor geeft zo eerlijk mogelijke informatie over de aangesloten elektronica en de te beoordelen opnames. Als de monitor erg goed is, dan moet dat natuurlijk ook gelden voor de elektronica, anders is het systeem om te kunnen beoorde-

len niet representatief genoeg. De Column is strikt genomen geen professionele monitor, maar zit er dicht tegenaan. Daarom presteert de Column nog net even vriendelijker en minder genadeloos als een echte studiomonitor. Er zullen veel versterkers zijn die goed combineren met deze luidspreker. Het neutrale karakter van deze Adams en de eigenschappen op het gebied van snelheid en dynamiek, werden in dit geval recht gedaan door de inzet van een Ayre eindversterker, een Audio Research voorversterker en een Audio Research cd-speler. Met de superieure elektronica van Sonore wordt de lat nog substantieel hoger gelegd, maar voor de test is gekozen voor elektronica uit vergelijkbare klassen. Dat resulteert in ieder geval in fenomenale dynamische prestaties. Waar veel consumentenluidsprekers al bij lage volumes in de compressie gaan, kan deze weergever moeiteloos en onvervormd uithalen. De laagweergave is indrukwekkend. Het gaat zeer diep, maar scoort ook op klankmatig onderscheidingsvermogen en 'snelheid'. Draai bijvoorbeeld het begin van 'Hotel California' en er zijn duidelijk klankmatig hoorbare verschillen tussen de verschillende toms. Veel andere weergevers komen niet verder dan een modieuze en gelijkklinkende 'bloeb'. Track 5 van Crystal Cable's onvolprezen demodisc laat horen welk diep en indrukwekkend laag de Adam neer kan zetten (Rutter). Op percussie en snaren zijn de X-ART drivers razendsnel. Dat geeft vanzelfsprekend een enorm realisme in de weergave. De stage is breed en diep. Er staat een magistrale bühne met een perfecte scheiding tussen alle stemmen en instrumenten. Het overstappen naar vinyl als bron doet er nog een schepje bovenop. In de vorige Music Emotion werd analoge weergave weer geheel beschouwd vanuit the-

oretische argumenten. Ongeveer vergelijkbaar met alleen praten over seks. Dat is ook mogelijk met digitaal geluid. Met digitaal luister je naar een signaal van beperkte resolutie dat in stukken is gehakt en vervolgens weer aan elkaar gelijmd, maar dan met ingebouwde afwijkingen. In plaats van theoretiseren over analogoog en digitaal geluid, is het beter om eens te gaan luisteren op een goed systeem. Dat leert dat er indrukwekkend goede resultaten te behalen zijn met 16-bit digitaal. Het leert echter ook dat sommige platenspelers met sommige platen een enorme afstand nemen ten opzichte van digitaal (16-bit). Dat werd zonneklaar op deze Adams.

Het voordeel van Adam is dat de consumentenlijn ontwikkeld is vanuit de professionele producten en deels gebruik maakt van dezelfde componenten en technieken. Omdat Adam nog geen mass-market consumer producent is, die honderdduizend in China gebouwde low price weergevertjes per maand de markt in probeert te stampen, kenmerken de producten zich door een voortreffelijke kwaliteit en vanzelfsprekend een iets hoger, doch volstrekt redelijk prijskaartje.

Conclusie

In combinatie met passende elektronica, scoren deze Adams op vrijwel alle belangrijke weergave-eigenschappen. Het eindresultaat is een realistisch klinkend geluid, met snelheid, onvolprezen dynamiek, een fabelachtige stage, een vlijmscherpe focussering en een zeer diep, goed gebalanceerd en gedefinieerd laag. Hier zou uw zoektocht naar de heilige graal voorlopig kunnen eindigen...

Ruud Jonker

PRIJS
ADAM COLUMN MK3 PER STUK € 2600

AFWERKING: HOOGGLANS ZWART PIANO LAK,
KERSENHOUT, WALNOTEN HOUT.

SONORITY AUDIO
TEL: +31-(0)633619666
E-MAIL: INFO@SONORITY-AUDIO.NL
WWW.SONORITY-AUDIO.NL

►►END